

Шановні мешканці та гості нашої громади!

Інформуємо вас, що відповідно до першої частини статті 66 Лісового кодексу України ви маєте право на безоплатний збір недеревинних лісових ресурсів: «Громадяни мають право в лісах державної та комунальної власності, а також за згодою власника в лісах приватної власності вільно перебувати, безоплатно без видачі спеціального дозволу збирати для власного споживання дикорослі трав'яні рослини, квіти, ягоди, горіхи, гриби тощо, крім випадків, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами України».

Важливо розуміти різницю між загальним та спеціальним використанням лісових ресурсів. Якщо ви збираєте дари лісу виключно для власних потреб (в межах допустимих норм збору на одну особу), це є *загальним використанням* і не потребує жодних дозволів. Однак, для заготівлі з метою подальшого продажу чи переробки необхідно оформити спеціальний дозвіл – **лісовий квиток**, який видається постійним лісокористувачем на основі наявних лімітів.

Для отримання лісового квитка потрібно звернутись до Коростишівського надлісництва (*вул.Зарічна 29, м.Коростишів, Житомирський район, Житомирська область*) або у Філію «Столичний лісовий офіс» (*вул. Святошинська, 30 місто Київ*).

Відповідно до статті 70 Кодексу України про адміністративні правопорушення:

Самовільне сінокосіння і пасіння худоби в лісах і на землях державного лісового фонду, не вкритих лісом, самовільне збирання дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід і т. ін. на ділянках, де це заборонено або допускається тільки за лісовими квитками, -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від 17 до 51 гривень і на посадових осіб – від 51 до 119 гривень;

Збирання дикорослих плодів, горіхів, ягід і т. ін. з порушенням установлених строків їх збирання, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян від 17 до 51 гривень і на посадових осіб – 51 до 119 гривень.

Правила поведінки в лісі

Відповідно до частини третьої статті 66 Лісового кодексу України громадяни під час здійснення загального використання лісових ресурсів зобов'язані виконувати вимоги пожежної безпеки в лісах, користуватися лісовими ресурсами, зазначеними у частині першій цієї статті, способами і в обсягах, що не завдають шкоди відтворенню цих ресурсів, не погіршують санітарного стану лісів.

У разі виявлення підозрілих предметів – негайно відійти від предмета тим шляхом яким до нього підійшли, повідомити працівників надлісництва, службу ДСНС.

Категорично заборонено наближатись до місць проведення лісозаготівель, працюючої техніки та агрегатів, вольєрів із утримання у напіввільних умовах мисливських видів.

У лісах Коростишівського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» **категорично заборонено** розводити багаття, кидати непогашені сірники або цигарки (недопалки), використовувати піротехнічні вироби, залишати чи викидати будь-які побутові чи небезпечні відходи.

Засмічення лісів відходами відповідно до статті 73 Кодексу України про адміністративні правопорушення тягне за собою накладення штрафу від 425 до 850 гривень на громадян та від 850 до 1700 гривень на посадових осіб.

 Пам'ятайте, що консервна банка розкладається протягом 100 років, алюмінієва – 500 років, поліетилен – 250 років, а скляні вироби практично вічні. Тому обов'язково забирайте сміття з собою.

Для отримання додаткової інформації щодо правил користування лісовими ресурсами, оформлення лісових квитків або з'ясування меж дозволених для збирання територій звертайтеся у Коростишівське надлісництво (вул.Зарічна 29, м.Коростишів, Житомирський район, Житомирська область) або у Філію «Столичний лісовий офіс» (вул. Святошинська, 30 місто Київ).

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НЕДЕРЕВИННИХ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ НА РАДІОАКТИВНО ЗАБРУДНЕНИХ ТЕРИТОРІЯХ

Внаслідок аварії на Чорнобильській атомній електростанції 26 квітня 1986 року значні території України зазнали радіоактивного забруднення, що істотно вплинуло на можливості використання лісових ресурсів. Радіоактивне забруднення різної інтенсивності поширилося в лісах нашої держави, але найбільше від радіоактивного забруднення постраждали ліси Українського Полісся.

Правове регулювання

Правовий режим використання радіоактивно забруднених територій регламентується Законом України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28.02.1991 № 795-ХІІ. Відповідно до цього Закону, залежно від рівня забруднення, території поділені на такі зони радіоактивного забруднення:

- ✓ **Зона відчуження** – території, з яких проведено евакуацію населення в 1986 році
- ✓ **Зона безумовного (обов'язкового) відселення**
- ✓ **Зона гарантованого добровільного відселення**

На територіях зони гарантованого добровільного відселення збір недеревинних лісових ресурсів для власного споживання формально дозволений, проте підлягає обов'язковому радіометричному контролю.

Особливості накопичення радіонуклідів

Основною проблемою є те, що гриби та ягоди є біологічними концентраторами радіонуклідів – вони здатні накопичувати радіоактивний цезій у кілька разів більше, ніж інші рослини. Дослідження показують, що вміст цезію-137 в окремих видах грибів завжди вищий, ніж у ґрунтах, на яких вони зростають.

Нормативне регулювання

Державними гігієнічними нормативами «Допустимі рівні вмісту радіонуклідів ^{137}Cs та ^{90}Sr у продуктах харчування та питної води»,

затвердженими наказом МОЗ України від 03.05.2006 № 256, встановлені допустимі рівні радіоактивного забруднення недеревинних лісових ресурсів.

Найбільш небезпечні види

Серед дикорослих грибів найбільш інтенсивно накопичують радіоактивний цезій так звані гриби-акумулятори:

Польський гриб (*Imleria badia*)

Місцеві назви: сосновий,
чорний гриб, пісочник,
підгрибок, чорноголовець

**Хрящ-молочник гірчак
(*Lactarius rufus* (Scop. ex Fr.)
Fr.)**

**Маслюк жовто-бурий
(*Suillus variegatus* Sow.)**

**Рижик
*Lactarius sect. Deliciosi***

Маслюк звичайний
(*Suillus luteus*)

Козляк
(*Boletus bovinus* L.)

Павутинник (*Cortinarius*)
рід грибів родини
павутинникові
(Cortinariaceae)

У таких грибів навіть при забрудненні ґрунтів, близькому до безпечних значень, вміст радіонуклідів може перевищувати допустимі рівні.

Серед дикорослих ягід найбільш інтенсивно накопичують ^{137}Cs :

Журавлина

Чорниця

Брусниця

Лохина

Варіабельність забруднення

Варто зазначити, що навіть у межах одного лісового масиву вміст радіонуклідів може суттєво варіювати, що ускладнює прогнозування безпечності зібраних недеревинних лісових ресурсів без проведення відповідних лабораторних досліджень.

Використання недеревинних лісових ресурсів на радіоактивно забруднених територіях потребує особливої обережності та обов'язкового дотримання встановлених норм радіаційної безпеки.

Відповідальність за порушення встановленого правового режиму на радіоактивно забруднених територіях передбачена чинним законодавством України.

Громадяни, які здійснюють збір грибів, ягід та інших недеревинних лісових ресурсів на таких територіях, повинні:

1. Усвідомлювати наявні ризики для здоров'я;
2. Забезпечувати проведення радіометричного контролю зібраної продукції в акредитованих лабораторіях;
3. Дотримуватися встановлених обмежень та заборон щодо використання лісових ресурсів на відповідних територіях.

Шановні громадяни, пам'ятайте, що ліс – це наше спільне національне багатство, яке потребує дбайливого ставлення. Ваша свідома поведінка та дотримання встановлених правил допоможе зберегти лісові екосистеми для майбутніх поколінь.

ЗАБОРОНЕНО:

- ✗ Збирання видів, занесених до Червоної книги України;
- ✗ Збирання у природно-заповідних територіях;
- ✗ Порушення встановлених строків збирання;
- ✗ Збирання способами, що виснажують ресурси;
- ✗ Комерційне збирання без лісового квитка.

Користуйтесь дарами лісів Волині розумно та відповідально!

*Навчальний посібник
НЕДЕРЕВНІ РЕСУРСИ ЛІСУ*

*Навчальний посібник можна завантажити,
відсканувавши QR-код*